קניה

מחלקת ניהול סיכונים

מאי 2026

	דירוג	תחזית	מתאריך	אשרור אחרון
אשרא	7/7	...	...	...
OECD	7/7	...	יולי 2022	ינואר 2026
Fitch	B-	יציבה	אוגוסט 2024	יולי 2026
Moody's	B3	יציבה	ינואר 2026	ינואר 2026
S&P	B	יציבה	אוגוסט 2025	פברואר 2026

קניה ממוקמת במזרח אפריקה, גובלת באתיופיה, סומליה, דרום סודאן, אוגנדה וטנזניה, ובעלת גישה לאוקיינוס ההודי דרך נמל מומבסה.

נתונים כלליים:

אוכלוסייה:	57.5 מיליון איש (לשנת 2025)
שטח:	580.367 אלף קמ"ר
עיר בירה:	ניירובי
תמ"ג לנפש:	2,362 דולר (לשנת 2025)
משאבי טבע:	זהב, טיטניום, אבן גיר, סודה אש, מלח, אבני חן, נפט, גז טבעי ופחם.
שפה רשמית:	אנגלית וסווהילית
מטבע:	שילינג קנייתי

מדד השחיתות (ארגון TI, 2025)	130/182
מדד הפיתוח האנושי HDI (האו"ם, 2025)	143/193
מדד הדמוקרטיה (EIU , 2025)	89/167 Hybrid regime
ניתוח קיימות החוב (IMF, 01/2024)	סיכון גבוה למצוקת חוב

נקודות חוזק

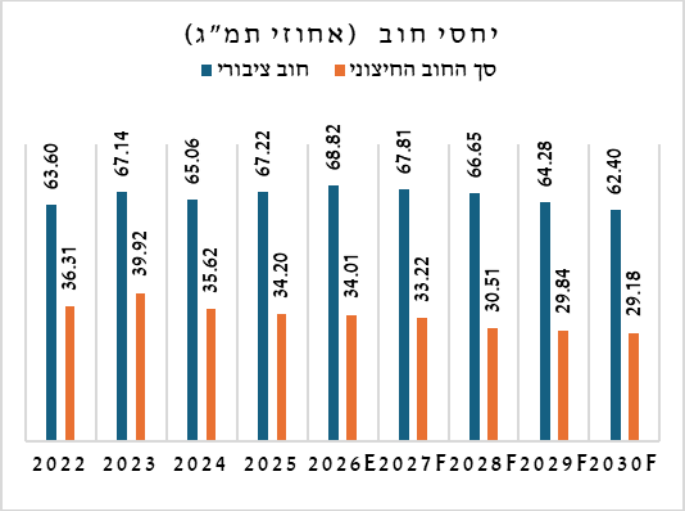
- נמל מומבסה מחזק את מעמד קניה כמרכז לוגיסטי אזורי
- עתודות המט"ח עלו משמעותית בין 2024 ל־2025
- עיקר החוב החיצוני נשען על מלווים מולטילטרליים
- מערכת הבנקאות עם יחס הלימות הון גבוה
- הנפקות אירובונד ורכישות חוב הפחיתו סיכוני מיחזור

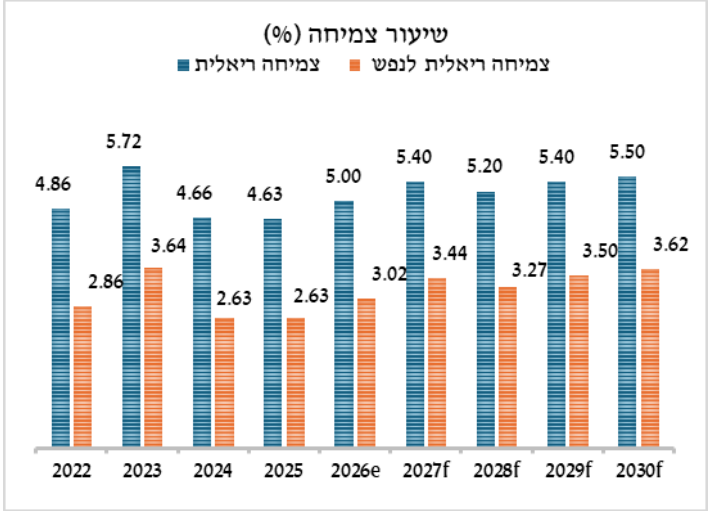
סיכונים ואתגרים

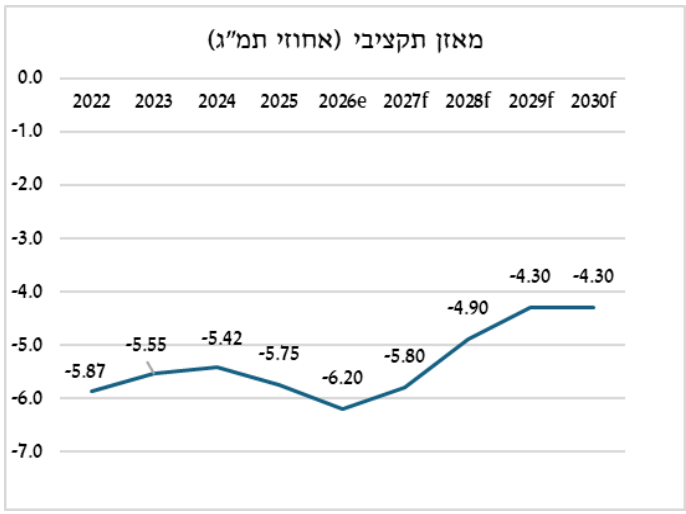
- לחצים פיסקליים ועלויות ריבית גבוהות
- יחס ריבית להכנסות מהגבוהים בדירוגי 'B'
- לחצים פוליטיים לקראת בחירות 2027
- תלות גוברת במימון מסחרי יקר
- תלות ביבוא דלק ורגישות למחירי אנרגיה

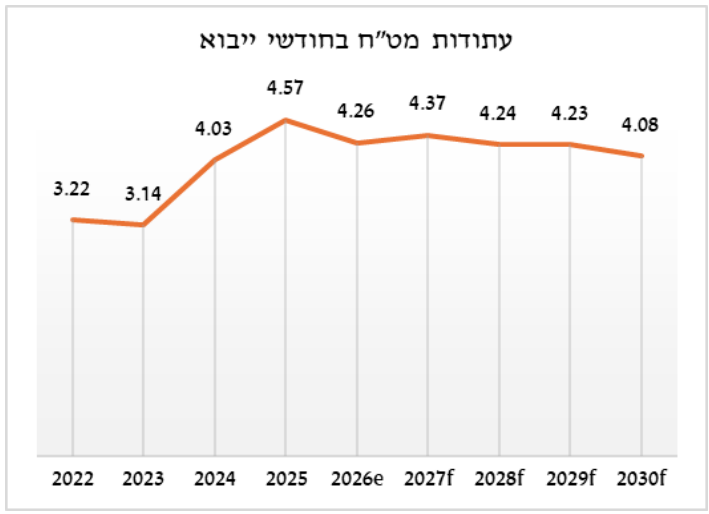
מדדים כלכליים:

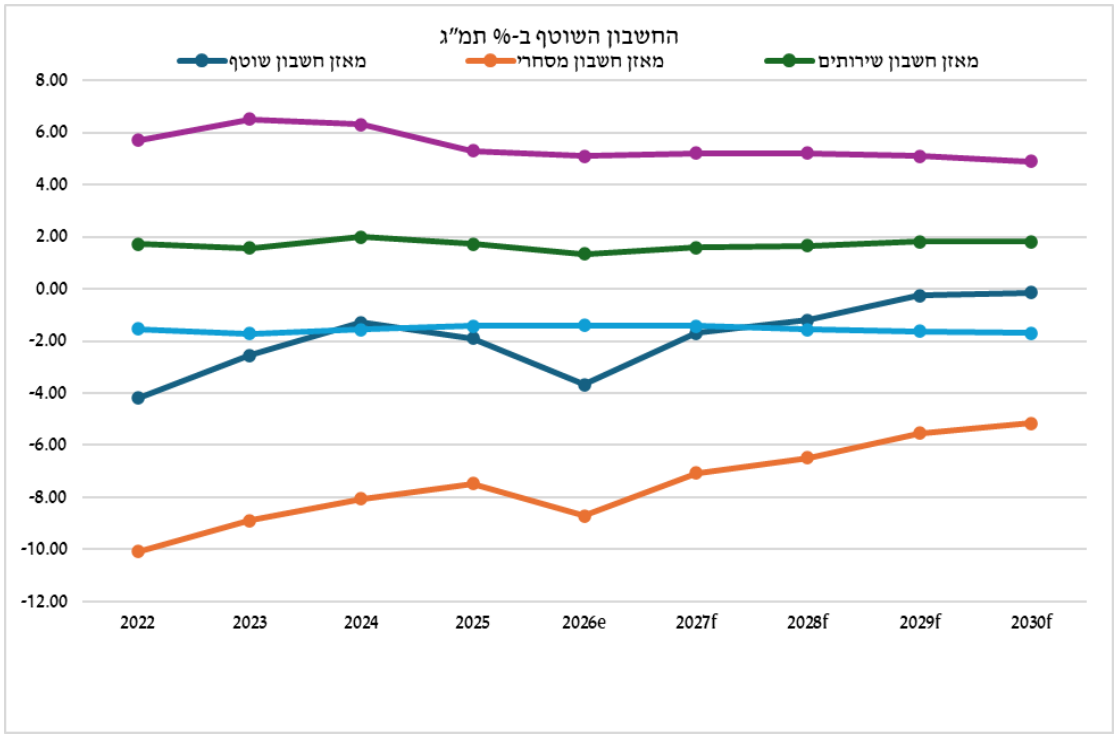
	2022	2023	2024	2025	2026e	2027f	2028f	2029f
צמיחה ריאלית (%)	4.9	5.7	4.7	4.6	5.0	5.4	5.2	5.4
אינפלציה (ממוצע %)	7.7	7.7	4.5	4.1	5.7	5.5	5.7	5.9
מאזן תקציבי (% תמ"ג)	-5.9	-5.6	-5.4	-5.8	-6.2	-5.8	-4.9	-4.3
חוב ציבורי (% תמ"ג)	63.6	67.1	65.1	67.2	68.8	67.8	66.7	64.3
מאזן החשבון השוטף (% תמ"ג)	-4.2	-2.5	-1.3	-1.9	-3.7	-1.7	-1.2	-0.3
חוב חיצוני (% תמ"ג)	36.3	39.9	35.6	34.2	34.0	33.2	30.5	29.8
עתודות מט"ח (בחודשי יבוא)	3.2	3.1	4.0	4.6	4.3	4.4	4.2	4.2

יחסי חוב (אחוזי תמ"ג)
חוב ציבורי
סך החוב החיצוני
63.60
36.31
67.14
39.92
65.06
35.62
67.22
34.20
68.82
34.01
67.81
33.22
66.65
30.51
64.28
29.84
62.40
29.18
2022
2023
2024
2025
2026E
2027F
2028F
2029F
2030F

שיעור צמיחה (%)
צמיחה ריאלית
צמיחה ריאלית לנפש
4.86
2.86
5.72
3.64
4.66
2.63
4.63
2.63
5.00
3.02
5.40
3.44
5.20
3.27
5.40
3.50
5.50
3.62
2022
2023
2024
2025
2026e
2027f
2028f
2029f
2030f

מאזן תקציבי (אחוזי תמ"ג)
0.0
-1.0
-2.0
-3.0
-4.0
-5.0
-6.0
-7.0
2022
2023
2024
2025
2026e
2027f
2028f
2029f
2030f
-5.87
-5.55
-5.42
-5.75
-6.20
-5.80
-4.90
-4.30
-4.30

עתודות מט"ח בחודשי ייבוא
3.22
3.14
4.03
4.57
4.26
4.37
4.24
4.23
4.08
2022
2023
2024
2025
2026e
2027f
2028f
2029f
2030f

החשבון השוטף ב-% תמ"ג
מאזן חשבון שוטף
מאזן חשבון מסחרי
מאזן חשבון שירותים
8.00
6.00
4.00
2.00
0.00
-2.00
-4.00
-6.00
-8.00
-10.00
-12.00
2022
2023
2024
2025
2026e
2027f
2028f
2029f
2030f

רקע ומאפיינים פוליטיים

סוג המשטר: רפובליקה נשיאותית אוניטרית רב־מפלגתית			**שנת קבלת עצמאות:** 1963 (מבריטניה)
עומד בראש המדינה: הנשיא ויליאם רוטו מאז ספטמבר 2022	**הבחירות הבאות:** אוגוסט 2027		**אורך תקופת הכהונה:** 5 שנים (בקניה קיימת מגבלה של שתי כהונות לנשיא)
מבנה הפרלמנט:	**מס' מושבים:**	**אורך תקופת הכהונה:**	**הבחירות הבאות:**
דו-ביתי	416	5 שנים	אוגוסט 2027

ויליאם רוטו נשיא קניה מאז 2022, עומד בראש הכלכלה הרביעית בגודלה באפריקה שמדרום לסהרה ואחת הכלכלות המגוונות באזור. התחזית הפוליטית לשנים 2026–2030 צפויה להישאר לא ודאית בחלק הראשון של התקופה, אך ההערכה היא כי יציבות רחבה יותר תופיע לאחר הבחירות לנשיאות ולפרלמנט בשנת 2027. מאז המחאות האלימות נגד העלאות המס בשנת 2024 פעל רוטו להרחבת בסיס התמיכה הפוליטי שלו באמצעות הקמת ממשלה רחבה יותר ומתן תפקיד מייעץ לתנועה הדמוקרטית הכתומה, מפלגתו של ראש הממשלה לשעבר המנוח ראילה אודינגה. כיום התנועה הדמוקרטית הכתומה בוחנת ברית רשמית עם מפלגת הברית הדמוקרטית המאוחדת של רוטו לקראת בחירות 2027, אך המשא ומתן בין הצדדים נותר רגיש ושנוי במחלוקת בתוך שתי המפלגות.

התנועה דורשת את תפקיד סגן הנשיא עבור מושל מומבסה חסן ג'והו וכן חלוקה שווה של 50–50 בממשלה העתידית, כולל מחצית מתפקידי הקבינט ומחצית מהמשרות הממשלתיות הממונות כמו שגרירויות. למרות עמדות המשא ומתן הקשוחות, ההערכה היא כי השיחות יצליחו בסופו של דבר ויובילו לברית פוליטית שתאפשר למפלגת הברית הדמוקרטית המאוחדת ולתנועה הדמוקרטית הכתומה לנצח בבחירות לפרלמנט ולחזק את סיכויי בחירתו מחדש של רוטו בשנת 2027.

החוסן הפוליטי של רוטו התחזק לאחר שמפלגתו זכתה בארבעה מושבים בבחירות משנה שנערכו ב־27 בנובמבר 2025. התוצאה הושגה למרות זעם ציבורי מתמשך בעיקר בקרב צעירים בעקבות טקטיקות המשטרה ומותם של מפגינים רבים במהלך המחאות בשנים 2024 ו־2025. בתחילת אפריל 2026 חתם רוטו על תקציב הכולל מימון של כ־15 מיליון דולר לפיצוי קורבנות האלימות הפוליטית בשנים 2017–2024, צעד שעשוי לסייע בהפחתת המתיחות הציבורית ובהיענות חלקית לדרישות המפגינים. בנוסף כישלון האופוזיציה לנצל את חוסר שביעות הרצון הציבורי מחזק את ההערכה כי שיא חוסר היציבות הפוליטית כבר חלף וכי רוטו נותר בעמדה פוליטית חזקה לקראת בחירות 2027.

למרות המשך המתיחות הפוליטית והחברתית, מפלגת הברית הדמוקרטית המאוחדת נותרת הכוח הפוליטי הדומיננטי במדינה. לאופוזיציה היה סיכוי טוב יותר לאתגר את השלטון אילו הייתה מצליחה להתאחד סביב מועמד יחיד, אך הדבר עדיין אינו נראה סביר. סגן הנשיא לשעבר ריגאתי גאצ'אגואה מנוע מלהתמודד לתפקיד ציבורי, בעוד קלונזו מוסיוקה מנהיג החזית הפטריוטית מוביל קמפיין פוליטי המתמקד בטענות לשחיתות ולהפרות זכויות אדם. בטווח הבינוני הסיכונים המרכזיים נותרים יוקר המחיה, מחאות צעירים, מתחים חברתיים ואתגרים פיסקליים, אך ההערכה היא כי המערכת הפוליטית תישאר יציבה יחסית וכי יהיה קשה להדיח את מפלגת השלטון בבחירות הבאות.

יחסי חוץ

קניה צפויה להמשיך במדיניות חוץ פרגמטית ורב־כיוונית לאורך תקופת התחזית 2026–2030. הממשלה תמשיך לתת עדיפות לאינטגרציה אזורית בעיקר במסגרת הקהילה המזרח אפריקאית, לצד שמירה על יחסים יציבים עם מלווים מולטילטרליים כמו קרן המטבע הבינלאומית והבנק העולמי. קניה צפויה להמשיך למלא תפקיד פעיל במשימות שמירת שלום אזוריות בעיקר בסומליה וברפובליקה הדמוקרטית של קונגו, תוך חיזוק מעמדה ככוח אזורי מרכזי במזרח אפריקה. אי יציבות אזורית תמשיך להוות סיכון מרכזי לפעילות העסקית, בעיקר בעקבות המשברים בסודן וברפובליקה הדמוקרטית של קונגו. עם זאת, ההערכה היא כי הרגיעה השברירית בסכסוך הפנימי באתיופיה עשויה לפתוח הזדמנויות מסחריות חדשות עבור קניה ולחזק את קשרי הסחר האזוריים בטווח הבינוני.

היחסים עם ארצות הברית יישארו חשובים אך פחות צפויים בשנים הקרובות. למרות שקניה מחזיקה במעמד של בעלת ברית מרכזית של ארצות הברית שאינה חברה בברית נאט"ו, המעורבות האמריקאית באפריקה נחלשה תחת ממשלו של דונלד טראמפ. עם זאת, תפקידה של קניה בלחימה בטרור ממשיך להיות מוערך על ידי וושינגטון. בסוף ינואר 2026 החלה ארצות הברית בשדרוג של כ־70 מיליון דולר לבסיס הצבאי מנדה ביי המשמש את צבאות ארצות הברית וקניה לפעילות בסומליה.

בנוסף ארצות הברית הסכימה להאריך עד סוף 2026 את תוכנית אגואה, תוכנית סחר אמריקאית המעניקה למדינות אפריקאיות גישה מועדפת לשוק האמריקאי. למרות זאת, נכון להיום ארצות הברית מטילה על קניה מכס בסיסי של 10% במסגרת מדיניות המכסים ההדדיים שהוכרזה באפריל 2025, אם כי חלק מהמוצרים הקנייתיים עדיין נהנים מהקלות במסגרת תוכנית אגואה.

במקביל קניה צפויה להמשיך ולהעמיק את קשריה עם סין, שנותרה מקור מרכזי להשקעות ולמימון תשתיות. בסוף מרץ 2026 נחתמה עסקת סחר בין המדינות שבמסגרתה יוסרו מכסים על 98.2% מהיצוא הקנייתי לסין. ההתפתחות מצביעה על כך שקניה צפויה להמשיך לשמור על יחסים כלכליים קרובים עם סין למרות יחסיה הביטחוניים והאסטרטגיים עם ארצות הברית. במקביל קניה והודו צפויות להתחיל במשא ומתן על הסכם סחר חדש. ניהול היחסים עם המעצמות השונות צפוי להישאר אחד האתגרים המרכזיים במדיניות החוץ של קניה, אך ההערכה היא כי המדינה תמשיך להימנע מהזדהות מלאה עם צד אחד ותשמור על מדיניות מאוזנת ורב־כיוונית.

קניה צפויה ליהנות מהעמקת האינטגרציה הכלכלית במסגרת הקהילה המזרח אפריקאית ומאזור הסחר החופשי היבשתי של אפריקה, אשר נכנס לתוקף בשנת 2019 ועובר בשנים האחרונות הרחבה והעמקה של שלב היישום בפועל. כמעט כל מדינות האיחוד האפריקאי כבר הצטרפו להסכם, והמטרה היא ליצור שוק אפריקאי רחב ומשולב יותר. הרחבת אזור הסחר צפויה לתמוך בעלייה בסחר התוך־אפריקאי, בתנאי שבעיות תשתית מרכזיות, חסמי סחר ומעברי גבול ישתפרו. כמרכז אזורי בתחומי התחבורה, הפיננסים והלוגיסטיקה, קניה ממוקמת היטב ליהנות מגידול בסחר ובהשקעות בתוך אפריקה. בנוסף, הקשרים הבינלאומיים של המדינה צפויים להעמיק עוד יותר, וקניה צפויה להישאר יעד מועדף עבור חברות רב־לאומיות המחפשות בסיס פעילות אזורי במזרח אפריקה.

קרן המטבע

התוכנית של קניה עם קרן המטבע לא הייתה רק הלוואת חירום רגילה אלא חבילת רפורמות רחבה שנועדה לייצב את החוב הציבורי, לשמור על אמון המשקיעים ולאפשר לקניה להמשיך גישה לשוקי ההון הבינלאומיים. באפריל 2021 אושרה לקניה חבילה משותפת של תוכניות EFF ו־ECF בהיקף של כ־2.34 מיליארד דולר. בהמשך, בעקבות הרחבות וסקירות נוספות, היקף המסגרות עלה לכ־3.6 מיליארד דולר עד יוני 2024. קרן המטבע ראתה בקניה אחת הכלכלות החשובות באפריקה עם גישה יחסית טובה לשוקי ההון, ולכן ביקשה למנוע הידרדרות למשבר חוב מלא כפי שקרה במספר מדינות אחרות ביבשת. במסגרת זו הקרן גם העניקה לקניה גמישות מסוימת לאחר זעזועים כמו בצורת קשה, עליית מחירי אנרגיה, מחאות מס בשנת 2024 והצפות בשנת 2026.

תוכניות ה־EFF וה־ECF פעלו למעשה כחבילה אחת תחת אותן סקירות ואותם דיונים עם הקרן. התוכניות התמקדו בצמצום הגירעון התקציבי, הגדלת גביית המסים, חיזוק יתרות המט"ח, רפורמות בחברות ממשלתיות, שיפור השקיפות ושמירה על יציבות מקרו־כלכלית. עם זאת, במהלך 2025 היחסים בין הצדדים הפכו מורכבים יותר לאחר שקניה התקשתה לעמוד בכל יעדי ההכנסות וההתאמות הפיסקליות. בנוסף הממשלה החלה להשתמש במבני מימון מורכבים יותר המבוססים על שיעבוד זרמי הכנסות עתידיים לצורך גיוס מימון לפרויקטים, דבר שעורר דאגה בקרן המטבע בשל חשש ליצירת התחייבויות פחות שקופות וחובות חוץ־תקציביים.

במרץ 2025 בוטלה הסקירה ה־9 והאחרונה של תוכניות ה־EFF וה־ECF. כתוצאה מכך קניה לא קיבלה כ־800 מיליון דולר שהיו אמורים להשתחרר במסגרת הסקירה האחרונה, ושתי התוכניות הסתיימו בפועל לפני השלמה מלאה. למרות זאת, שני הצדדים נמנעו מלהציג את המצב כמשבר, ובמקום זאת תיארו אותו כמעבר אפשרי למסגרת חדשה בעתיד. נכון למאי 2026 עדיין לא נחתמה תוכנית IMF חדשה עבור קניה, אך בפברואר ומרץ 2026 התקיימו שיחות טכניות חדשות בניירובי סביב אפשרות לתוכנית ממומנת חדשה. הממשלה עצמה הודתה באותה תקופה כי הסכם עדיין "רחוק", כאשר הדיונים ממשיכים סביב צורך במשמעת פיסקלית, אמינות תקציבית וניהול חוב זהיר יותר. למרות היעדר תוכנית חדשה, עצם המשך הדיאלוג עם קרן המטבע מסייע לשימור אמון המשקיעים וליכולת הגיוס של קניה בשווקים הבינלאומיים. הדבר בלט במיוחד לאחר שקניה הצליחה לגייס כ־2.25 מיליארד דולר באירובונד בפברואר 2026 גם לאחר סיום תוכניות ה־EFF וה־ECF.

בנפרד מהן, ביולי 2023 אושרה לקניה תוכנית RSF בתחום האקלים והעמידות הכלכלית בהיקף של כ־540 מיליון דולר לתקופה של 20 חודשים. עד כה הושלמו במסגרת ה־RSF שתי סקירות מתוך שלוש שתוכננו במקור. בינואר 2024, לאחר השלמת הסקירה הראשונה, שוחררו לקניה כ־60.2 מיליון דולר. באוקטובר 2024, לאחר השלמת הסקירה השנייה, שוחררו כ־120.3 מיליון דולר נוספים. בסך הכול שוחררו כ־180.5 מיליון דולר במסגרת ה־RSF. עם זאת, הסקירה השלישית הושלמה מעולם. בפועל, תוכנית ה־RSF הסתיימה יחד עם סיום תוכניות ה־EFF וה־ECF, משום שעל פי כללי קרן המטבע תוכנית RSF אינה יכולה לפעול לבדה ללא תוכנית ליבה פעילה כמו EFF או ECF. בנוסף, בעת אישור ה־RSF חייבת להישאר לפחות תקופה של 18 חודשים לתוכנית הליבה הנלווית. לכן כאשר קניה הפסיקה את תוכניות ה־EFF וה־ECF וביטלה את הסקירה ה־9 במרץ 2025, הבסיס המשפטי להמשך ה־RSF למעשה נעלם. כתוצאה מכך כ־360.6 מיליון דולר שנותרו במסגרת ה־RSF לא שוחררו, ויעדי רפורמות האקלים שנותרו במסגרת התוכנית בוטלו בפועל.

הבנק העולמי

הבנק העולמי הוא אחד המלווים והממנים הגדולים ביותר של קניה כיום. לפי נתוני הבנק העולמי ממרץ 2026 פעילות הקבוצה בקניה מתפרסת על פני תחומים רבים כמו תחבורה וכבישים, אנרגיה וחשמל, מים ותברואה, חינוך, בריאות, דיור עירוני, חיזוק מוסדות ממשלה, חיבורי אינטרנט וסיבים אופטיים וסיוע לעסקים קטנים ומימון פיננסי. אחד הפרויקטים הגדולים האחרונים אושר במרץ 2026 והוא פרויקט מסדרון איסיולו־מנדרה בצפון־מזרח קניה, הכולל שדרוג של 508 ק"מ כבישים והנחת כ־1,270 ק"מ של סיבים אופטיים כדי לחזק את הסחר והקישוריות באזור קרן אפריקה.

הפעילות מתבצעת דרך כמה זרועות מרכזיות. זרוע ה־IDA, שמעניקה הלוואות בתנאים נוחים למדינות מתפתחות, מחזיקה נכון למרץ 2026 בחשיפה כוללת של כ־13.2 מיליארד דולר. זרוע ה־IBRD, שמעניקה הלוואות בתנאים מסחריים יותר, מחזיקה בחשיפה של כ־2 מיליארד דולר. יחד, תיק ה־IBRD וה־IDA בקניה כולל התחייבויות כוללות הפרוסות על פני 234 פרויקטים נכון לאפריל 2026. זרוע ה־IFC, שפועלת מול המגזר הפרטי, מחזיקה השקעות מאושרות בהיקף של כ־3.6 מיליארד דולר ב־102 פרויקטים, לצד 62 פרויקטי ייעוץ בהיקף של כ־113 מיליון דולר נכון למאי 2026. בנוסף, זרוע ה־MIGA, שמעניקה ערבויות למשקיעים זרים, מחזיקה חשיפה פעילה של כ־573 מיליון דולר נכון לסוף 2025, ובין השנים 2008–2026 הנפיקה ערבויות בהיקף מצטבר של כ־1.14 מיליארד דולר שתמכו ב־20 פרויקטים.

מועדון פריז

קניה פרסה את חובותיה במסגרת מועדון פריז 4 פעמים בשנים 1994, 2000, 2004 ו־2021. הפריסה משנת 1994 נפרעה במלואה, בעוד שהפריסות משנים 2000, 2004 ו־2021 עדיין פעילות. ההסדר משנת 2004 בוצע במסגרת Houston Terms, מנגנון של מועדון פריז שמאפשר למדינות בעלות הכנסה נמוכה ובינונית לפרוס חובות לתקופה ארוכה יותר ובתנאים נוחים יותר. ההסדר משנת 2021 בוצע במסגרת יוזמת DSSI להקלה בחובות בעקבות הקורונה.

<u>מאפיינים כלכליים</u>

קניה צפויה להמשיך להציג ביצועי צמיחה חזקים בשנים הקרובות, כאשר הכלכלה נתמכת בהתאוששות בפעילות התעשייתית, חוזקה של מגזר השירותים ותנאים פיננסיים מקלים יותר. אנליסיטים מעריכים כי הצמיחה הריאלית בתוצר המקומי הגולמי תעמוד על 4.9% בשנת 2025 לאחר האטה בשנת 2024 בעקבות המחאות ביוני ויולי שפגעו בפעילות הכלכלית והגבירו את חוסר הוודאות. למרות ביצועי הצמיחה החזקים, התמ"ג לנפש של קניה נותר נמוך יחסית לחציון של מדינות בדירוג 'B, וקניה נמצאת באחוזון ה־30 במדד הפיתוח האנושי של האו"ם.

התחזית היא לצמיחה ממוצעת של 5.1% בשנים 2026–2027, מעל חציון מדינות בדירוג 'B שעומד על 4.5%. עם זאת בעקבות צמיחה נמוכה מהצפוי של 4.6% בשנת 2025 עודכנה כלפי מטה תחזית הצמיחה לשנת 2026 מ־5.3% ל־5% ולשנת 2027 מ־5.7% ל־5.4%, בין היתר בשל השפעת משבר הדלק העולמי שנגרם בעקבות הסכסוך בין ארצות הברית לאיראן. בטווח הרחב יותר ההערכה היא כי הצמיחה הכלכלית תתחזק בהדרגה לאורך השנים 2026–2030 ותעמוד בממוצע על 5.3% בשנה.

ההשקעות צפויות להיות מנוע צמיחה מרכזי בשנים הקרובות. פעילות הבנייה צפויה להתחזק בעקבות תחילת העבודות במרץ 2026 על הרחבת מסילת הרכבת הסטנדרטית לגבול אוגנדה, כאשר ההערכה היא כי הפרויקט יימשך לאורך רוב תקופת התחזית ויתמוך במגזרי הבנייה והתעשיות הנלוות. בנוסף השקעות מתמשכות בתשתיות כבישים בשנים 2026–2030 צפויות לחזק את הביקוש המקומי ולתמוך בצמיחה. הממשלה הודיעה בפברואר 2026 כי אצטדיון חדש בן 15,000 מושבים במומבסה בעלות של 13 מיליון דולר ואצטדיון נוסף בן 10,000 מושבים בקיליפי יושלמו עד סוף השנה. בנוסף הרחבת נמל התעופה הבינלאומי ג'ומו קניאטה צפויה להסתיים עד שנת 2029.

המגזר התעשייתי מציג סימני התאוששות ברורים. ברבעון הרביעי של 2025 ייצור החשמל עלה ב־7.7% לעומת השנה הקודמת, ייצור המלט עלה ב־21.2% ותפוקת הרכבים עלתה ב־43.8%. התעשייה היוותה 16.3% מהתוצר המקומי הגולמי הנומינלי בשנת 2025, בעוד מגזר הבנייה היווה 6.5% מהתוצר ונשאר תת־המגזר הצומח ביותר במשק. מגזר הכרייה הקטן של קניה התכווץ בדצמבר 2024 לאחר סיום הפקת חולות מינרליים במחוז קוואלה, אך עתודות המינרלים במדינה ממשיכות למשוך עניין מצד משקיעים זרים. למרות זאת מדיניות כרייה חלשה צפויה לעכב השקה של פרויקטים חדשים. בנוסף חברת גאלף אנרג'י קיבלה אישור לפתח את שדה הנפט דרום לוקיצ'אר במערב המדינה, אך ההערכה היא כי ייצור מסחרי עדיין רחוק מספר שנים.

מגזר השירותים ימשיך להיות מנוע צמיחה מרכזי ובעיקר תחום התיירות. מספר כניסות המבקרים עלה ב־6.1% בינואר–נובמבר 2025 לעומת התקופה המקבילה בשנה הקודמת. במקביל ביצועי החקלאות צפויים להיות מעורבים. ייצור התה ירד ב־8% בשנת 2025. למרות זאת החקלאות נותרת מרכזית לכלכלה ולפרנסה הכפרית ותרמה 23.2% מהתוצר המקומי הגולמי הנומינלי בשנת 2025.

מכסים

ארצות הברית וקניה נהנו במשך שנים מיחסי סחר חיוביים יחסית דרך תוכנית AGOA שהחלה בשנת 2000 ואפשרה לקניה לייצא מוצרים רבים לשוק האמריקאי ללא מכסים, בעיקר מוצרי טקסטיל, הלבשה, תה, קפה ומוצרים חקלאיים. המצב השתנה בצורה משמעותית בשנת 2025 לאחר שממשל טראמפ הכריז באפריל 2025 על גל מכסים עולמי חדש במסגרת מדיניות "Reciprocal Tariffs". נכון ל־2026 קניה עדיין נהנית מ־AGOA שהוארכה רק עד סוף 2026, אך זה כבר לא אומר פטור מלא ממכס כמו בעבר משום שהמכס האמריקאי החדש של 10% חל גם על מדינות AGOA כולל קניה. כלומר AGOA עדיין מורידה חלק מהמכסים הישנים הרגילים אך מעל זה ארצות הברית הוסיפה שכבת מכס חדשה של 10% ולכן היצוא הקנייתי כבר לא נכנס באמת ללא מכס כמו לפני 2025. היצוא של קניה לארצות הברית משמעותי יותר בהשוואה למדינות אפריקאיות רבות אחרות. בשנת 2024 היצוא לארצות הברית עמד על כ־737.1 מיליון דולר מתוך יצוא כולל של כ־8.256 מיליארד דולר כלומר כ־8.9% מהיצוא הכולל של קניה. עם זאת הפגיעה צפויה להיות ממוקדת בעיקר בענפי ההלבשה והטקסטיל שכן יצוא ההלבשה לארצות הברית הגיע לכ־449.4 מיליון דולר בשנת 2024. לצד זאת חוסר הוודאות סביב עתיד AGOA והמכסים האמריקאיים נמשך וקניה פועלת לקדם הסכם סחר חדש וישיר מול ארצות הברית.

שינויי דירוג בסוכנויות הדירוג

- בינואר 2026 סוכנות הדירוג Moody's העלתה את דירוג קניה מ-'Caa1' ל-'B3' ושינתה את התחזית מחיובית ליציבה. העלאת הדירוג משקפת ירידה בסיכון לחדלות פירעון בטווח הקרוב, על רקע התחזקות הנזילות החיצונית, עלייה בעתודות המט"ח, צמצום הגירעון בחשבון השוטף ושער חליפין יציב יותר. בנוסף, חזרת קניה לשוקי האג"ח החיצוניים אפשרה לבצע ניהול חוב שהחליק את פרופיל הפירעונות והפחית את סיכוני המימון מחדש. עם זאת, הדירוג עדיין מוגבל בשל נגישות חוב חלשה, עלויות מימון מקומיות גבוהות והתקדמות מוגבלת בצמצום הגירעון, בין היתר בשל מגבלות פוליטיות וחברתיות. התחזית היציבה משקפת את הערכת הסוכנות כי השיפור בנזילות החיצונית ובגמישות המימון יישמר, אף שהגירעון צפוי להישאר קרוב ל-6% מהתמ"ג והחוב סביב 67% מהתמ"ג.
- בינואר 2026 אשררה סוכנות הדירוג Fitch את דירוג קניה '-B' עם תחזית יציבה. האשרור משקף את פוטנציאל הצמיחה הבינוני החזק של המדינה, כלכלה מגוונת יחסית למדינות דומות ועלייה בעתודות המט"ח. מנגד, הדירוג מוגבל בשל מדדי ממשל חלשים, סיכונים ליציבות חברתית וביטחון ציבורי, עלויות שירות חוב גבוהות וקשיים בצמצום הגירעון על רקע בסיס מס צר, כלכלה בלתי פורמלית ולחצים פוליטיים וחברתיים. לפי Fitch, סיכוני הנזילות החיצונית התמתנו בעקבות ניהול התחייבויות יזום ועלייה בעתודות, בין היתר באמצעות refinancing חלקי של אירובונדים והמרת חלק מהחוב הסיני לחוב נקוב ביואן, מה שסייע להפחתת לחצי נזילות בטווח הקצר. עם זאת, צורכי המימון החיצוני ושירות החוב נותרים גבוהים. הסוכנות צופה גירעון של 5.8% מהתמ"ג בשנת הכספים 2026, מעל יעד התקציב, ומעריכה כי מאמצי הקונסולידציה הפיסקלית יוגבלו בשל תשלומי ריבית, הוצאות הקשורות לבצורת, הוצאות חברתיות וביטחוניות ולחצים לקראת הבחירות ב-2027. בנוסף, Fitch מדגישה כי יחס תשלומי הריבית להכנסות הממשלה הגיע לשיא של כ-33.8% בשנת הכספים 2025 וצפוי להישאר מעל 30% גם בשנים הקרובות, בערך פי שניים מחציון מדינות בדירוג 'B'. עוד מציינת הסוכנות כי הממשלה צפויה להסתמך יותר על גיוס מקומי למימון הגירעון, מה שעלול להשאיר את תשואות האג"ח גבוהות ולהכביד על עלויות המימון. לצד זאת, Fitch אינה צופה תוכנית IMF חדשה בשנת הכספים 2026 ומדגישה כי קיימת אי־ודאות לגבי עמידה בתנאי הרפורמות של הבנק העולמי, דבר שעלול לעכב מימון רשמי ולהגדיל את התלות במימון מסחרי יקר יותר.
- באוגוסט 2025 סוכנות הדירוג S&P העלתה את דירוג קניה מ-'B-' ל'B' עם תחזית יציבה. העלאת הדירוג משקפת ירידה בסיכוני הנזילות החיצוניים בטווח הקרוב, בעקבות התחזקות יתרות המט"ח, שיפור בהכנסות מיצוא ובהעברות מהתפוצות, וצמצום הגירעון בחשבון השוטף ל-1.3% תוצר ב-2024 לעומת 2.6% ב-2023, בין היתר בזכות יצוא קפה, תיירות והעברות מהתפוצות. בנוסף, הנפקת האירובונד ורכישה חוזרת של חוב (buyback) בפברואר 2025 הפחיתו את תשלומי הקרן השנתיים של האירובונד מ-300 מיליון דולר ל-108 מיליון דולר בשנים 2025–2027, ובכך שיפרו את פרופיל החוב והפחיתו את לחצי המימון בטווח הקצר. במקביל, הקלה מוניטרית תרמה לירידה בתשואות המקומיות ולשיפור בתנאי המימון המקומיים. עם זאת, S&P מדגישה כי הקונסולידציה הפיסקלית צפויה להישאר איטית בשל התנגדות ציבורית להעלאות מסים לאחר מחאות 2024, ביצועי הכנסות חלשים, לחצי הוצאות לקראת בחירות 2027 ועלויות ריבית גבוהות במיוחד. בנוסף, קרן המטבע עצרה את הסקירה התשיעית של תוכנית הסיוע לקניה בשל אי עמידה ביעדי חוב ופיסקליים, דבר שהוביל לאובדן מימון של כ-850 מיליון דולר ולעיכובים במימון מצד הבנק העולמי, ולכן הממשלה נאלצת להסתמך יותר על מימון מסחרי יקר. התחזית היציבה מאזנת בין צמיחה כלכלית חזקה והפחתת סיכוני הנזילות החיצוניים, לבין עלויות ריבית גבוהות, גירעונות פיסקליים רחבים ואתגרים מתמשכים בקונסולידציה הפיסקלית.

היסטוריית הדירוגים:

Moody's		S&P		Fitch	
B3	01-2026	B	08-2025	B-	08-2024
Caa1	07-2024	B-	08-2024	B	12-2022
B3	05-2023	B	03-2021	B+	12-2007
B2	02-2018	B+	11-2010		
B1	11-2012	B	02-2008		
		B+	09-2006		

מדיניות פיסקלית וחוב ממשלתי

קניה פועלת בשנים האחרונות לחיזוק מצבה הפיסקלי באמצעות שילוב של העלאות מס זהירות, הפרטות, הרחבת בסיס ההכנסות וניסיונות לצמצום הדרגתי של הגירעון, תוך ניסיון לאזן בין צורכי האיחוד הפיסקלי לבין מגבלות פוליטיות וחברתיות. הצעת חוק הכספים לשנת הכספים 2026/27 כוללת מגוון העלאות מס, אם כי מתונות וממוקדות יותר מהצעדים שהוצעו בשנת 2024, וזאת במטרה לצמצם את הסיכון להתפרצות מחאות ציבוריות נוספות. ניסיון קודם להעלות מסים בשנת 2024 ירד מהפסים בעקבות מחאות אלימות, ולכן הממשלה פועלת בזהירות רבה יותר בקידום צעדי ההתאמה הפיסקליים. במקביל ההערכה היא כי מאמצי האיחוד הפיסקלי המשמעותיים יידחו עד לאחר בחירות 2027, דבר שעשוי לפתוח בהמשך פתח למשא ומתן על חבילת מימון מקרן המטבע הבינלאומית.

התחזית הפיסקלית מצביעה על המשך לחצים משמעותיים בשנים הקרובות. ההערכה היא כי הגירעון יתרחב מ־5.8% מהתוצר המקומי הגולמי בשנת 2024/25 ל־6.2% בשנת 2025/26. הממשלה ממשיכה להתמודד עם בסיס הכנסות נמוך יחסית, כאשר אנליסטים צופים הכנסות של 17.2% מהתוצר המקומי הגולמי בלבד בשנת הכספים 2026, מתחת לחציון של מדינות הדירוג שעומד על 18.7%. הוצאות גבוהות מבחינה מבנית, במיוחד תשלומי ריבית, הוצאות הקשורות לבצורת, הוצאות חברתיות והוצאות ביטחוניות לקראת בחירות 2027, ממשיכות להגביל את יכולת הממשלה לבצע איחוד פיסקלי מהיר.

כדי לחזק את הכנסות המדינה ולתמוך באיחוד הפיסקלי, הממשלה מגבירה את השימוש בהפרטות ומכירת נכסים. במרץ 2026 גייסה הממשלה כ־820 מיליון דולר ממכירת 65% מחברת קניה פייפליין, במהלך שנחשב ככל הנראה לראשון בסדרת מכירות נכסים רחבה יותר. בנוסף חברה מדרום אפריקה רכשה 15% ממניות חברת ספאריקום שהוחזקו על ידי הממשלה, עסקה שגייסה כ־1.6 מיליארד דולר. הממשלה מתכננת גם למכור את יתרת החזקות המיעוט שלה בספאריקום במטרה לגייס כ־1.8 מיליארד דולר נוספים, שהם כ־1.2% מהתוצר המקומי הגולמי. התמורה מהמכירות מיועדת למימון פרויקטי תשתית, תמיכה בתקציב וסילוק התחייבויות ותשלומים ממתינים. למרות שמדובר במקורות הכנסה חד־פעמיים ולא קבועים, ההערכה היא כי צעדים אלו יסייעו למשוך השקעות פרטיות ולתמוך במצב הפיסקלי בטווח הבינוני.

במקביל הממשלה ממשיכה להרחיב השקעות ציבוריות למרות הלחצים הפיסקליים. התקציב המשלים לשנת הכספים 2025/26 כלל תוספת של כ־110 מיליון דולר להרחבת מסילת הרכבת לגבול אוגנדה. ההערכה היא כי אם תושג במהירות יחסית תוכנית מימון עם קרן המטבע לאחר בחירות 2027, הגירעון הפיסקלי יוכל לרדת בהדרגה לרמה של 4.3% מהתוצר המקומי הגולמי בשנת 2029/30.

לצד זאת קיימים סיכונים פיסקליים משמעותיים הקשורים להתחייבויות תלויות ולחולשות בניהול הכספים הציבוריים. אתגרים בגיוס הכנסות תרמו להצטברות תשלומים ציבוריים שלא נפרעו בהיקף של כ־5.1 מיליארד דולר, שהם כ־5.2% מהתוצר המקומי הגולמי בשנת הכספים 2022, בעיקר מצד תאגידים ממשלתיים. בנוסף חוב של חברות ממשלתיות בערבות המדינה הסתכם בכ־0.5% מהתוצר המקומי הגולמי בסוף יוני 2025, בעיקר בחברות התעופה, החשמל והנמלים הממשלתיות. הממשלה בוחנת גם הפרטות נוספות בטווח הבינוני של בנק הפיתוח של קניה, חברת ביטוח המשנה הלאומית, חברת המלט האזורית וחברת הנפט הלאומית, אך אי ודאות בנוגע ללוחות הזמנים מקשה להעריך את ההשפעה הפיסקלית העתידית של צעדים אלו.

מדיניות מוניטרית

האינפלציה בקניה עמדה בממוצע על 4.1% בשנת 2025, ירידה לעומת 4.5% בשנת 2024, ונשארה בנוחות בתוך טווח היעד של הבנק המרכזי שעומד על 2.5%–7.5%. הירידה באינפלציה נתמכה במחירי מזון ואנרגיה נמוכים יותר ובחוזקו של השילינג הקנייתי. פיץ' מעריכה כי האינפלציה תמשיך להישאר סביב אמצע טווח היעד גם במהלך 2026, דבר שעשוי לאפשר הקלה מוניטרית נוספת. עם זאת התחזית מניחה כי הבנק המרכזי יגלה סובלנות מסוימת לאינפלציה מעט גבוהה יותר במטרה לתמוך בצמיחה כלכלית מהירה יותר, שתסייע לממשלה לצמצם את הגירעון הפיסקלי. בנוסף אם תושג תוכנית עם קרן המטבע הבינלאומית בשנת 2027 או בתחילת 2028, ייתכן שהקרן תדרוש מדיניות מוניטרית הדוקה יותר, דבר שעשוי להוביל לירידה נוספת בתחזיות האינפלציה בעתיד.

בכל הנוגע לריבית, הבנק המרכזי של קניה ממשיך במדיניות זהירה של הפחתות ריבית תוך ניסיון לשמור על יציבות המטבע המקומי. ב־10 בפברואר 2026 הפחית הבנק המרכזי את ריבית המדיניות ב־0.25 נקודת אחוז לרמה של 8.75%. ההערכה היא כי הבנק המרכזי יבצע הפחתת ריבית נוספת בסוף 2026 והפחתה נוספת בתחילת 2027, תוך מעקב רחב אחר צעדי הבנק המרכזי של ארצות הברית. מטרת המדיניות היא למנוע לחץ מוגזם על השילינג הקנייתי כתוצאה מפערי ריביות מצטמצמים. למרות הורדות הריבית בקניה, פער הריביות מול ארצות הברית עדיין נותר רחב ותומך במטבע המקומי, כאשר ריבית הבנק המרכזי בקניה עומדת על כ־8.75% לעומת כ־3.75% בארצות הברית, פער של כ־5 נקודות אחוז לטובת קניה.

בנוסף קרן המטבע הבינלאומית עשויה בעתיד לבקש מקניה לאפשר שער חליפין גמיש יותר ופחות התערבות של הבנק המרכזי בשוק המט"ח, במטרה לשפר את העברת המדיניות המוניטרית ולסייע בריסון האינפלציה. ההערכה היא כי השילינג הקנייתי ייחלש בהדרגה בשנים הקרובות. אנליסטים צופים כי שער החליפין יעמוד על כ־129.56 שילינג קנייתי לדולר אחד עד סוף 2026 וכי הפיחות יימשך בצורה הדרגתית יותר בשנים 2027–2030, עד לרמה של כ־145.85 שילינג קנייתי לדולר אחד בסוף 2030, בעיקר על רקע עלייה הדרגתית באינפלציה.

מערכת בנקאית

מערכת הבנקאות בקניה מוערכת כבעלת סיכון גבוה במידה מתונה, אך ממשיכה להפגין חוסן יחסי הנתמך על ידי רווחיות חזקה ומאגרי הון הולמים. התחזית נתמכת בציפייה להפחתות נוספות בשער הריבית בשנת 2026, אשר צפויות לחזק את הצמיחה באשראי, להקל על לחצי שירות החוב ולתמוך בשיפור הדרגתי באיכות הנכסים. נתוני הבנק המרכזי הראו כי הלוואות מגזר הבנקאות צמחו בשיעור של 7.7% משנה לשנה בינואר 2026, בעוד שיחס ההלוואות שאינן משלמות ירד בהדרגה משיאים קודמים ועמד על 15.6% במרץ 2026, אם כי הרמה עדיין נחשבת גבוהה ומצביעה על לחץ מתמשך בחלקים מתיקי ההלוואות. הורדת הריבית המוניטרית צפויה לתמוך בביקוש לאשראי, במיוחד מאחר שלמעלה מ־80% מההלוואות הן בריביות משתנות, דבר שמקל על יכולת מימון ההלוואות של משקי הבית והעסקים. במקביל, הבנקים נותרים בעלי הון טוב, כאשר יחס הלימות ההון עומד על 17.1%, גבוה משמעותית מדרישות המינימום המקובלות במסגרת באזל 3 של כ־10.5%–13%.

בתחום הסיכונים המבניים והרגולציה, הקשר ההדוק בין הבנקים למדינה ממשיך להוות נקודת חולשה מרכזית, שכן בנקים מקומיים מחזיקים בכ־35% מהחוב הממשלתי, דבר שחושף את מאזניהם לתנודתיות בתשואות האג"ח. בנוסף, רמת החוב הציבורי הגבוהה, החזויה בכ־70% מהתוצר בשנת 2026, מגבילה את יכולת הממשלה לספק תמיכה למערכת הבנקאית במקרה של לחץ פיננסי משמעותי. הכללתה של קניה ברשימה האפורה של כוח המשימה לפעולה פיננסית מאז פברואר 2024 ממשיכה להעלות את עלויות העסקאות ולהגביל זרימות פיננסיות, אם כי הרשויות פועלות לצאת מהרשימה במהלך 2026. לצד זאת, הנזילות במטבע חוץ נתמכה בשנת 2025 על ידי הכנסות חזקות מייצוא והעברות כספים, מה שאפשר לבנקים לשמור על מאגרי מטבע חוץ נאותים מול התחייבויותיהם, אשר מורכבות ברובן מפיקדונות של לקוחות מקומיים.

ניתוח החוב

קניה נשענת על שילוב של שוק חוב מקומי מפותח לצד מימון חיצוני מסחרי ומולטילטרלי. שוק החוב המקומי נחשב מפותח יחסית למדינות דומות, כאשר משך החיים הממוצע של החוב המקומי עלה ל־6.4 שנים לעומת פחות מ־6.0 שנים בשנים קודמות, דבר שמעניק גמישות מימונית מסוימת ומפחית חלק מלחצי הגלגול בטווח הקצר. במקביל, חוב מסחרי חיצוני מהמגזר הפרטי עלה במהירות ומהווה כיום כ־25% מסך החוב החיצוני, לעומת כמעט אפס לפני שנתיים בלבד. עם זאת, היקף ההשקעות הזרות הישירות (FDI) נותר נמוך, דבר שהוביל לתמהיל מימון פחות נוח הכולל הסתמכות גבוהה יותר על זרמי הון קצרי טווח ועל מימון חוב. הממשלה מתכננת לגייס כמעט 6 מיליארד דולר במימון חיצוני, כ־4% מהתוצר, באמצעות שילוב של הלוואות רשמיות ומסחריות, כאשר כשליש מהמימון צפוי להגיע בהלוואות בתנאים מועדפים בעיקר מהבנק העולמי ומבנק הפיתוח האפריקאי. לפי פיץ', קניה צפויה להגדיל את ההסתמכות על מימון מסחרי, כולל משיכה של כמיליארד דולר מאיחוד האמירויות, דבר שישאיר את עלויות המימון החיצוניות ברמה גבוהה.

נטל הריבית והחוב של קניה נותר גבוה יחסית למדינות בדירוג דומה. פיץ' מעריכה כי יחס הריבית להכנסות יתמתן מעט בשנות הכספים 2026–2027 אך יישאר מעל 30%, בערך כפול מהחציון של קטגוריית הדירוג העומד על 16%. במקביל, יחס החוב הממשלתי לתוצר צפוי לרדת במתינות ל־68.6% בשנת הכספים 2027, אך עדיין להישאר מעל חציון קטגוריית הדירוג של 54.7%. אנליסטים מעריכים כי חלקו של החוב הממשלתי הנקוב במטבע חוץ ירד ל־46% בסוף שנת הכספים 2025, דבר שמפחית באופן מתון את סיכון שער החליפין, אם כי המעבר להסתמכות גבוהה יותר על מימון מקומי ממשיך להותיר את נטל הריבית ברמה גבוהה.

קניה פועלת בשנים האחרונות לגיוון מקורות המימון ולהפחתת לחצי שירות החוב באמצעות מהלכי מימון חדשניים. קניה לקחה בעבר הלוואות מסין בדולר ובריבית משתנה, כלומר הריבית עלתה יחד עם העלאות הריבית בארצות הברית ולכן עלויות שירות החוב זינקו. באוקטובר 2025 קניה וסין הסכימו להמיר 3 הלוואות גדולות שנלקחו עבור פרויקט רכבת ה־SGR מדולר ליואן סיני. ההמרה אפשרה מעבר לריבית נמוכה יותר של כ־3% במקום ריביות דולריות של כ־6%–7% לאחר העלאות הריבית בארצות הברית, ובמקביל הפחיתה את החשיפה לתנודתיות הדולר. לפי ההערכות, המהלך צפוי לחסוך לקניה כ־215 מיליון דולר בשנה בעלויות שירות חוב. בנוסף, בפברואר 2026 הנפיקה קניה 2.25 מיליארד דולר של אגרות חוב אירופיות בשתי סדרות, 900 מיליון דולר לפירעון בשנת 2034 בריבית של 7.875% ו־1.35 מיליארד דולר לפירעון בשנת 2039 בריבית של 8.7%. ההנפקה בוצעה בעיקר לצורך תמיכה תקציבית, אך אפשרה גם רכישה חוזרת של 415 מיליון דולר מאגרות חוב המגיעות לפירעון בשנים 2028 ו־2032, ובכך הפחיתה את סיכוני הגלגול שהיו צפויים להתגבר בשנת 2028.

פרופיל החוב לפי דוח ניהול החוב הציבורי של משרד האוצר והתכנון הכלכלי של קניה לשנת הכספים 2024/2025. מבנה החוב מראה כי 53.5% מהחוב הוא חוב מקומי ו־46.5% חוב חיצוני. בתוך החוב החיצוני, חוב מולטילטרלי מהווה 55.5%, חוב בילטרלי 20.2% וחוב מסחרי 24.1%, כאשר בתוך החוב המסחרי אירובונדס מהווים 18.6% מהחוב החיצוני, דבר שמדגיש כי עיקר החוב החיצוני של קניה עדיין נשען על מלווים מולטילטרליים. נכון ליוני 2025, בתוך החוב החיצוני הדולר האמריקאי הוא המטבע המרכזי עם 59.8%, ואחריו אירו 27.3%, ין יפני 5.2%, יואן סיני 5.0%, לירה שטרלינג 2.5% ומטבעות אחרים 0.2%. מבנה הריבית מראה כי 87.0% מהחוב הציבורי הוא בריבית קבועה ורק 13.0% בריבית משתנה, דבר שמסייע לצמצם חשיפה לשינויים חדים בריבית. החוב המקומי גדל בקצב מהיר יותר מהחוב החיצוני, דבר שמדגיש מעבר גובר למימון פנימי. בתוך החוב המקומי אג"ח ממשלתיות מהוות 80.8% מהחוב המקומי ושטרי אוצר 16.4%, כאשר חלקם של שטרי האוצר הקצרים עלה בצורה חדה והגדיל את סיכוני המיחזור והריבית. יחס החוב שמגיע לפירעון בתוך שנה עלה ל־13.5% מסך החוב לעומת יעד של 12.4%. זמן החיים הממוצע של תיק החוב הכולל ירד ל־7.9 שנים לעומת יעד של 8.4 שנים. שירות החוב הכולל הגיע ל־71.2% מהכנסות המדינה ותשלומי הריבית לבדם הגיעו ל־40.8% מההכנסות, דבר שמדגיש לחץ פיסקלי גבוה וצמצום מרחב התקציב. תשלומי הריבית המקומיים הם עיקר הנטל ומהווים 32.1% מהכנסות המדינה לעומת 8.7% בלבד בריבית חיצונית. הממשלה ממשיכה במדיניות של הארכת מח"מ החוב, הגדלת מימון בתנאים מועדפים וביצוע פעולות ניהול התחייבויות כדי לצמצם סיכוני מיחזור ולחצי נזילות.

מצב חיצוני

קניה צפויה להמשיך לרשום גירעון בחשבון השוטף לאורך כל תקופת התחזית 2026–2030, על רקע עלויות יבוא גבוהות ותלות מבנית במוצרים מיובאים ובמוצרי הון. התחזית לגירעון בחשבון השוטף בשנת 2026 הועלתה מ־3% מהתוצר ל־3.7% מהתוצר, בעיקר בשל ההתמדה של מחירי דלק עולמיים גבוהים ועלייה בעלויות ההובלה והביטוח, אשר מגדילות את מחירי היבוא במגוון רחב של מוצרים. עם זאת, הגירעון צפוי להצטמצם בהדרגה ולהגיע לכ־0.1% מהתוצר עד שנת 2030. הגירעון המסחרי הגדול בסחורות צפוי להמשיך לאורך הטווח הבינוני, אך להיות מקוזז חלקית על ידי תזרימי הכנסה משניים חזקים ועודף מתמשך בחשבון השירותים.

מבנה הסחר של קניה נשען על יצוא סחורות חקלאיות ושירותים, לצד יבוא גבוה של ציוד ותשומות לייצור ולהשקעות. יצוא הסחורות צפוי להתרחב בהדרגה בתמיכת יצוא קפה ומוצרים חקלאיים נוספים, בעוד שהיבוא ימשיך להיות מונע על ידי ביקוש למכונות תעשייתיות, ברזל ופלדה ורכבים. במקביל, עודף השירותים צפוי להתחזק עם המשך התאוששות התיירות הבינלאומית מעבר לרמות שלפני מגפת הקורונה, וכן עם עלייה בהיקפי הסחר האזורי. מגמות אלו מחזקות את מעמדו של נמל מומבסה כמרכז לוגיסטי חשוב עבור מדינות מזרח אפריקה ללא מוצא לים, ותומכות בהמשך התרחבות מגזר השירותים של קניה.

המצב החיצוני של קניה התחזק במהלך 2025 בזכות גידול בזרימות מטבע חוץ ממספר מקורות. עתודות מטבע החוץ עלו ל־12.4 מיליארד דולר בסוף 2025 לעומת 10.1 מיליארד דולר בסוף 2024, והן מכסות כ־4.5 חודשי תשלומים חיצוניים שוטפים, רמה התואמת את מדינות הדירוג המקבילות. העלייה בעתודות נתמכה על ידי השקעות גבוהות יותר, הלוואות רשמיות, יצוא חזק, התאוששות התיירות, העברות כספים מחו"ל ורכישות מטבע חוץ שביצע הבנק המרכזי. גורמים אלו תרמו גם לייסוף מתון של השילינג הקנייתי, דבר שסייע בהפחתת חלק מהפגיעויות הקשורות לחוב החיצוני.

תמ"ג לפי מגזרים: שירותים 55.3%, חקלאות 22.5%, תעשיה 16.5%, שאר 5.8% בשנת 2024.

סחר חוץ

שותפות סחר עיקריות-ייצוא: אוגנדה (11.3%), איחוד האמירויות (9.1%), ארה"ב (8%), פקיסטן (6.9%), הולנד (6.5%) (נתוני 2024).
שותפות סחר עיקריות-ייבוא: סין (21.3%), איחוד האמירויות (12.4%), הודו (9.7%), ארה"ב (5.7%), מלזיה (5%) (נתוני 2024).
מוצרי ייצוא עיקריים: קפה, תה, דלקים ושמנים מזוקקים, פרחים וצמחי נוי, שמנים ושומנים מהצומח ומהחי, פירות ואגוזים, מוצרי הלבשה סרוגים, מלח מלט ואבן, מוצרי הלבשה לא סרוגים, מוצרים פרמצבטיים (נתוני 2024).
מוצרי ייבוא עיקריים: דלקים ושמנים מינרליים, מכונות וציוד מכני, דגנים, כלי רכב וציוד תחבורה, ציוד חשמלי ואלקטרוני, שמנים ושומנים מהצומח ומהחי, פלסטיק ומוצריו, ברזל ופלדה, מוצרים פרמצבטיים (נתוני 2024).
סחר עם ישראל: ייצוא לישראל 22.2 מיליון דולר, ייבוא מישראל 49.9 מיליון דולר (נתוני 2025).

מקורות:
האקונומיסט אינליג'נס יוניט דוח מדינה קניה מאי 2026
קרן המטבע הבינלאומית דוח Article IV קניה ינואר 2024
קרן המטבע הבינלאומית תוכנית EFF ECF ו־RSF לקניה אפריל 2021
פיץ' אשרור דירוג קניה ינואר 2026
פיץ' דוח דירוג קניה פברואר 2026
מודיס העלאת דירוג קניה ינואר 2026
סטנדרד אנד פורס העלאת דירוג קניה אוגוסט 2025
משרד האוצר של קניה דוח ניהול חוב ציבורי 2025–2024
ה־OECD סיווג סיכון מדינה קניה ינואר 2026
וורלד גברנמנט בונדס נתוני דירוג אשראי היסטוריים קניה מאי 2026
הבנק העולמי דוח מימון ופרויקטים קניה אפריל 2026
פיץ' דוח על עצירת תוכנית קרן המטבע בקניה מרץ 2025
בלומברג קניה מבקשת תוכנית חדשה מקרן המטבע מרץ 2025
דאבאפייננס דוח הנפקת אירובונד קניה 2.25 מיליארד דולר פברואר 2026
קרנגי אנדאומנט דוח מכסי ארה"ב ו־AGOA באפריקה יוני 2025
שגרירות שווייץ בקניה דוח כלכלי קניה 2024 יוני 2025
טריידינג אקונומיקס נתוני יצוא ישראל לקניה מאי 2026
טריידינג אקונומיקס נתוני יבוא ישראל מקניה מאי 2026
טריידינג אקונומיקס נתוני יצוא קניה לפי קטגוריות 2024
טריידינג אקונומיקס נתוני יבוא קניה לפי קטגוריות 2024

מדדים כלכליים

אינדיקטורים כלליים	יחידות	מטבע	2022	2023	2024	2025	2026e	2027f	2028f	2029f	2030f
אוכלוסייה	m		54.25	55.34	56.43	57.53	58.64	59.75	60.86	61.98	63.10
תמ"ג נומינלי	m	$	114,449.35	107,501.69	120,397.52	135,939.69	148,859.34	164,402.43	179,145.01	196,555.16	214,726.40
תמ"ג נומינלי	bn	LCU	13,489.64	15,033.61	16,232.30	17,577.56	19,265.00	21,807.98	24,403.13	27,551.14	30,939.93
תמ"ג לנפש		$	2,109.57	1,942.60	2,133.46	2,362.83	2,538.68	2,751.70	2,943.54	3,171.31	3,402.83
צמיחה ריאלית	%		4.86	5.72	4.66	4.63	5.00	5.40	5.20	5.40	5.50
צמיחה ריאלית לנפש	%		2.86	3.64	2.63	2.63	3.02	3.44	3.27	3.50	3.62
סקטור פיסקלי											
מאזן תקציבי	% תמ"ג		-5.87	-5.55	-5.42	-5.75	-6.20	-5.80	-4.90	-4.30	-4.30
הכנסות הממשלה	% תמ"ג		16.54	15.86	16.79	16.82	17.30	17.20	17.40	17.70	17.70
הוצאות הממשלה	% תמ"ג		22.41	21.41	22.21	22.57	23.50	23.00	22.30	22.00	22.00
חוב ציבורי	% תמ"ג		63.60	67.14	65.06	67.22	68.82	67.81	66.65	64.28	62.40
	% מההכנסות		3.85	4.23	3.88	4.00	3.98	3.94	3.83	3.63	3.53
סקטור מוניטרי ופיננסי											
ריבית על הלוואות	%		12.34	13.59	16.59	15.45	14.70	14.30	14.00	14.20	14.20
ריבית על פקדונות	%		7.15	9.17	11.98	8.70	7.90	7.50	7.40	7.70	7.70
שיעור אינפלציה (ממוצע)	%		7.66	7.67	4.49	4.07	5.70	5.50	5.70	5.90	6.00
שיעור אינפלציה (לסוף תקופה)	%		9.06	6.64	2.99	4.49	6.22	5.60	5.80	6.00	6.21
שער חליפין											
שע"ח נומינלי (לסוף תקופה)			123.37	156.46	129.29	129.01	129.56	134.15	137.82	141.26	145.85
שע"ח נומינלי (ממוצע לתקופה)			117.87	139.85	134.82	129.30	129.42	132.65	136.22	140.17	144.09
שע"ח ריאלי-אפקטיבי (2010 = 100)			132.96	120.59	129.26	136.25	136.45	138.09	139.45	141.02	142.31

			2022	2023	2024	2025	2026e	2027f	2028f	2029f	2030f
מאזן התשלומים											
מאזן חשבון שוטף	m	$	-4,806.70	-2,736.50	-1,549.90	-2,582.51	-5,462.60	-2,805.98	-2,154.12	-508.99	-316.28
	% תמ"ג		-4.20	-2.55	-1.29	-1.90	-3.67	-1.71	-1.20	-0.26	-0.15
מאזן חשבון מסחרי	m	$	-11,549.40	-9,567.80	-9,692.20	-10,170.44	-12,957.32	-11,628.64	-11,623.89	-10,888.83	-11,085.34
	% תמ"ג		-10.09	-8.90	-8.05	-7.48	-8.70	-7.07	-6.49	-5.54	-5.16
ייצוא סחורות במונחי F.O.B	m	$	10,646.60	11,040.90	12,492.50	13,445.72	14,413.81	15,249.82	16,195.30	17,264.19	18,334.57
ייבוא סחורות במונחי F.O.B	m	$	-22,196.00	-20,608.70	-22,184.70	-23,616.16	-27,371.13	-26,878.45	-27,819.20	-28,153.03	-29,419.91
מאזן חשבון שירותים	m	$	1,980.00	1,688.20	2,405.80	2,336.89	1,991.49	2,627.05	2,971.36	3,543.02	3,882.34
	% תמ"ג		1.73	1.57	2.00	1.72	1.34	1.60	1.66	1.80	1.81
ייצוא שירותים	m	$	7,616.10	7,116.70	8,044.10	8,240.93	8,834.27	9,346.66	9,926.15	10,581.28	11,237.32
ייבוא שירותים	m	$	-5,636.10	-5,428.50	-5,638.30	-5,904.04	-6,842.78	-6,719.61	-6,954.80	-7,038.26	-7,354.98
מאזן חשבון הכנסות	m	$	-1,759.70	-1,847.40	-1,871.30	-1,953.76	-2,088.60	-2,353.32	-2,817.13	-3,187.49	-3,634.88
	% תמ"ג		-1.54	-1.72	-1.55	-1.44	-1.40	-1.43	-1.57	-1.62	-1.69
ייצוא הכנסות	m	$	141.90	184.20	289.20	271.88	297.72	328.80	358.29	196.56	214.73
ייבוא הכנסות	m	$	-1,901.60	-2,031.60	-2,160.50	-2,225.64	-2,386.32	-2,682.12	-3,175.42	-3,384.05	-3,849.61
העברות שוטפות, נטו	m	$	6,522.40	6,990.50	7,607.80	7,204.80	7,591.83	8,548.93	9,315.54	10,024.31	10,521.59
	% תמ"ג		5.70	6.50	6.32	5.30	5.10	5.20	5.20	5.10	4.90
השקעות ישירות זרות, נטו (FDI)	m	$	250.40	307.90	362.44	680.55	425.84	763.99	858.20	934.89	858.91
	% תמ"ג		0.00	0.00	0.00	0.01	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	% המאזן בחה"ש		5.21	11.25	23.38	26.35	7.80	27.23	39.84	183.68	271.56
חוב ונכסים חיצוניים											
סך החוב החיצוני	m	$	41,556.30	42,910.00	42,886.20	46,496.08	50,631.76	54,613.71	54,659.84	58,651.47	62,659.90
חוב חיצוני - % תמ"ג	% תמ"ג		36.31	39.92	35.62	34.20	34.01	33.22	30.51	29.84	29.18
	% יצוא		184.99	190.12	166.06	171.84	177.99	182.50	173.09	176.44	178.59
סך החוב החיצוני לטב"א	m	$	38,995.10	40,094.60	40,878.40	43,619.62	47,137.89	50,660.12	50,482.86	53,934.73	57,647.11
סך החוב החיצוני לט"ק	m	$	2,561.20	2,815.40	2,007.80	2,876.46	3,493.87	3,953.59	4,176.98	4,716.74	5,012.79
קרן המטבע	m	$	3,389.10	3,799.20	4,958.20	5,083.42	5,527.69	5,143.92	6,384.66	7,541.53	8,653.91
פיגורים על תשלומי ריבית	m	$	183.70	164.10	144.60	114.60	94.60	74.60	44.60	24.60	24.60
פיגורים על תשלומי קרן	m	$	269.40	216.70	134.20	114.95	95.62	80.03	66.00	53.37	53.37
עתודות מט"ח	m	$	7,968.50	7,340.60	10,065.10	12,096.20	13,000.00	13,200.00	13,400.00	13,600.00	13,800.00
בחודשי יבוא			3.22	3.14	4.03	4.57	4.26	4.37	4.24	4.23	4.08
שירות החוב											
שירות החוב השנתי	m	$	3,323.10	3,832.80	5,629.70	4,051.45	4,347.59	4,635.15	8,758.75	5,231.27	5,319.68
	% יצוא		18.06	20.90	27.03	18.45	18.46	18.60	33.08	18.66	17.86
תשלומי קרן	m	$	2,083.30	2,224.10	3,918.00	2,505.50	2,705.57	2,775.04	6,658.20	3,223.11	3,187.89
תשלומי ריבית	m	$	1,239.80	1,608.70	1,711.70	1,545.95	1,642.02	1,860.11	2,100.55	2,008.16	2,131.80
יחס ריבית להכנסות	%		7%	9%	8%	7%	6%	7%	7%	6%	6%
יחס קרן להכנסות	%		11%	13%	19%	11%	11%	10%	21%	9%	8%
יחס שירות חוב להכנסות	%		18%	22%	28%	18%	17%	16%	28%	15%	14%

מערכת בנקאית (באחוזים)	2022	2023	2024	2025	2026e	2027f	2028f	2029f	2030f
יחס הלימות ההון (הון רגולטורי לנכסי הסיכון)	19.0	18.6	....	....	....				
הלוואות ללא תנועה ברוטו מסך הלוואות ברוטו	11.1	12.7	....	....	....				

מקור: EIU (מאי 2026), קרן המטבע הבינלאומית (ינואר 2024)